

Elnöki beszámoló

Történetének egyik legsikeresebb évét zárta az MKB 1997-ben. Az immár mérlegfőösszegét és tőkeerejét tekintve is második legnagyobb magyar bank tovább folytatta dinamikus üzleti bővülését, piaci térnyerését, valamint rekord méretű nyereséget ért el, miközben a biztonságos működést szolgáló tartalékait is optimális mértékben töltötte fel.

NÖVEKVŐ PIACRÉSZESEDÉS ÉS JAVULÓ JÖVEDELMEZŐSÉG

Az MKB elmúlt évi sikerei jól illeszkednek abba a stabil fejlődési trendbe, amely a bank 1994. évi privatizációjával vett lendületet. Az új fő tulajdonosok által támogatott fejlődés látványos eredményeket hozott. Az MKB korábbi 4–5 %-os piacrészesedése mára eléri a 10–12 %-ot a vállalati szektorban, ezzel a vállalatfinanszírozás terén vezető magyarországi bankká vált.

Offenzív térnyerése elsősorban annak köszönhető, hogy jelentősen javult a bank versenyképessége a legjobb ügyfelek körében a szolgáltatások széles választékának és minőségének, a célirányos ügyfélkapcsolati és akviziós munkának, és a javuló hatékonyság által alátámasztott árazásnak köszönhetően.

Az üzleti expanzió a mérlegszerkezet folyamatos javulásával párosult, így 1997 végére az ügyfelek hitelállománya a mérlegfőösszegnek már több mint 50 %-át, a betétállomány az 56 %-át, míg ez utóbbi a saját tőkével és hosszú lejáratú finanszírozással együtt (az ún. stabil források) a teljes forrásállomány 89 %-át tette ki.

Az üzleti expanzióval évről-évre erősödő jövedelemtermelő-képesség a portfólió egyidejű javulásával és a hatékonyság erőteljes fokozásával járt együtt, ami megnyilvánult egyfelől a céltartalékképzés mértékének csökkenésében, másfelől a működési költségek kemény

(4 év alatt reálértékben 22 %-os) lefaragásában.

Fenti tényezőknek köszönhetően a bank jövedelmezőségében számottevő növekedés következett be. Az 1997. évi adózás előtti eredmény, ennek megfelelően, az 1996. évi 9,2 Mrd Ft-ról 10,6 Mrd Ft-ra nőtt (IAS szerint 9,1 Mrd Ft-ról 11,2 Mrd Ft-ra). A saját tőke-arányos hozam 25,5 % volt 1997-ben, amely reálértéken 3%-kal magasabb az előző év hasonló mutatójánál.

A magasszintű eredmény egyidejűleg azt is lehetővé tette, hogy az Igazgatóság az osztalék 18 %-ra emelését javasolta a Közgyűlésnek. Így részvényeseink közvetlenül is részesedhettek a kiemelkedő eredményből, miközben az osztalékkifizetési ráta nem haladta meg az elmúlt évek átlagát, alátámasztva a növekedésorientált tőkeakkumulációs politika hosszú távú fenntartását.

BIZTONSÁGOS MŰKÖDÉS

Az elért eredmények értékét növeli az MKB-nak a banküzem biztonságos működését előtérbe állító üzleti gyakorlata.

A biztonsági szempontok következetes érvényesítése többek között jól nyomonkövethető a szilárd tőkeerő fenntartásában, a prudens céltartalékolási gyakorlatban és a tőke megfelelési mutatóknak az előírtnál biztonságosabb szintjében (1997: 17,4 %).

Az MKB közismert elöreteket tartalékolási politikájáról, így portfóliójának folyamatosan javuló összetétele és az ügyfelek bonításának és fizetőképességének általános erősödése ellenére is 1997-ben a hitelállományra vetített százalékos értékben alacsonyabb, de abszolút összegben magasabb specifikus céltartalékokat képzett meg, a portfólióbővüléssel óhatatlanul együttjáró jövőbeni kockázatok lefedése érdekében. Hasonlóképpen, habár a szabályozás lehetővé teszi az általános kockázati céltartalék fokozatos feltöltését 1999 végéig, a kiemelkedő nyereség lehetővé tette, hogy az MKB már 1997 végén 3,2 Mrd Ft összegben teljes egészében megképezze ezt a tartalékokat annak érdekében, hogy az általános céltartalékképzés a következő években kisebb mértékben terhelje az eredményt.

TŐKEERŐ

A közép-kelet-európai térség, mint feltörekvő piac általában magasabb kockázatát figyelembe véve, valamint az ügyfelek és partnerek bizalmának töretlen megőrzése érdekében az MKB tudatosan a fejlett piacokon szokásos szint fölött törekszik tartani tőke megfelelési mutatóját. Azonban a gyors üzleti növekedés következtében még a jelentős tőkeakkumuláció ellenére is a bank tőke megfelelése a maga számára kívánatosként kitűzött szint alá süllyedt volna az elmúlt év végére. Továbbá, a kihelyezések szavatoló tőkéhez kötött törvényi korlátja egyre nagyobb mértékben gördített akadályt a legjobb adósok által igényelt kiszolgálás kiterjesztése elé.

Erre a helyzetre válaszként született meg a döntés a tőkeemelésről, illetve a korábban vizsgált és portfólióban tartott saját részvények értékesítéséről.

Az elmúlt év novemberében sikeresen lebonyolított zártkörű tőkeemelés révén az MKB alaptőkéje 2,4 Mrd Ft-tal 11,52 Mrd Ft-ra emelkedett. A kibocsátott részvényeken realizált ázsíval együtt a bank saját tőkéje a kibocsátás révén mintegy 11 Mrd Ft-tal növekedett.

A saját részvények értékesítéséből adódó árfolyamnyereség meghaladta a 3 Mrd Ft-ot.

A mérleg szerinti eredmény felhalmozásával együttesen a szavatoló tőke nagymértékű emelkedése komoly versenylőnyt biztosít a bank számára a legnagyobb ügyfelek és projektek finanszírozásában. A tőkeemelés, a saját részvények értékesítése, illetve az 1997. évi eredmény jelentős részének felhalmozása révén az MKB IAS szerinti konszolidált saját tőkéje elérte az 56 Mrd Ft-ot.

A bank jövőjébe vetett bizalom és hosszútávú elkötelezettsége jeléül az MKB fő tulajdonosa a Bayerische Landesbank a fenti tranzakciók során tovább növelte részesedését az MKB tőkéjében, amely így elérte a 65 %-ot.

További jelentős változás következett be az MKB tulajdonosi szerkezetében 1998 áprilisában amikor az EBRD eladta 17,58 %-os

tulajdoni hányadát a Bank für Arbeit und Wirtschaft AG-nak (BAWAG), mely 7,2 %-ot tovább értékesített a BLB illetve leányvállalata részére. Az EBRD szerepe a privatizációs folyamatban alapvető volt, a nemzetközi pénzügyi intézmény küldetése mára azáltal, hogy a bank sikeres fejlődési pályára állt, befejeződött. ABAWAG-ban, Ausztria egyik legnagyobb bankjában a BLB tulajdoni része 46 %-ot tesz ki. Ily módon az MKB integrációja a BLB csoportba még teljesebbé válik, és további tér nyílik közös üzleti fellépésre a közép-kelet-európai régióban.

Az MKB felé megnyilvánuló piaci bizalom jelének tekinthető az is, hogy a bank már négy jónévvű nemzetközi hitelminősítő ügynökségtől (Fitch IBCA, Thomson BankWatch, Standard & Poor's, Capital Intelligence) is rendelkezik befektetési kategóriájú besorolással, melyek közül a Fitch IBCA és a Thomson BankWatch 1998 tavaszán tovább javították az MKB ratingjét egy kategóriával feljebb sorolva be a bankot a befektetési sávban.

AZ 1998. ÉVI ÜZLETPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

A bank stratégiai célkitűzéseinek megfelelően tovább kívánja növelni aktivitását 1998-ban, de az előző évekhez képest mérsékeltebb ütemben. A reálértéken még így is jelentős tervezett növekedés alapja elsősorban a pénzügyi piacoknak a GDP növekedési ütemét várhatóan meghaladó bővülése. Az egyre inkább stabilizálódó belföldi bankpiacon a jövedelmező módon történő további térnyerésnek igen komoly gátat szab a kialakult éles verseny. Tekintettel a további erőteljes expanzió által óhatatlanul kiváltott magasabb kockázatokra, illetve a beszűkült kamatmarzsokra, az MKB célkitűzése 1998-ra a növekvő vállalati hitel és betétpiacon elért 12%-os, illetve közel 10%-os részesedésének megőrzése, vagy mérsékelt növelése.

A lakossági betétgyűjtésben az MKB 0,5% ponttal tervezi növelni részesedését 1998-ban.

A mérlegfőösszeg tervezett 20–25%-os bővülésén belül a növekedés hajtóereje a korábbi évekhez hasonlóan ismét a vállalati és projekt finanszírozás 35–40%-os növekedése, amelyet a vállalati betétállomány 20–25%-kal magasabb szintje támogat.

Az üzleti célok elérésében terveink szerint jelentős szerepet tölt be a befektetési banki, illetve privát banki szolgáltatások és a pénzügyi aktivitás erőteljes kiterjesztése.

KÖZÉP-KELET-EURÓPA A STRATÉGIA FÓKUSZÁBAN

A hazai piacméret korlátok miatt az üzleti növekedés fokozatosan és növekvő súllyal terjed ki Közép-Kelet-Európa pénzügyi piacaira.

Újabb mérföldkövet jelent az MKB történetében az, hogy 1997-ben immár hagyományos képviseleti hálózata mellett bankérdekeltségek megszerzésével is fokozta jelenlétét a térségben. Ezzel kapcsolatban a fő feladat 1998-ra az MKB két külföldi bankérdekeltségének, az Interbanka, Prága és a Convest Banka, Zágráb operációjának felépítése, illetve tevékenységük integrálása az MKB és a BLB csoport üzleti stratégiájába. Egyidejűleg az MKB folytatja további befektetési lehetőségek vizsgálatát.

Az MKB alapvető stratégiai célkitűzése, hogy a régió vezető nemzetközi bankjává váljon. Ennek megvalósítása érdekében a bank egyfelől tovább mélyíti és szélesíti a nemzetközi piacon aktív vezető kelet-európai bankokkal és vállalatokkal kialakított kapcsolatrendszerét. Másfelől a bukaresti irodával kiegészült képviseleti hálózaton és a bankérdekeltségeken keresztül a szolgáltatások nyújtása egyre inkább kiterjed a régióban aktív magyar vállalatok leányvállalataira és a jól prosperáló helyi vállalatokra, valamint az ígéretes projektek finanszírozására, illetve nemzetközi és helyi pénz- és tőkepiaci műveletekre egyaránt.

A BANK TŐKEÉRTÉKÉNEK MAXIMALIZÁLÁSA

Üzletfelei és részvényesei meglegedettségére az MKB elsődleges célkitűzése változatlanul a biztonságos alapokon nyugvó üzleti növekedéssel alátámasztott tőkeértékének maximalizálása.

Az 1998-as évre a bank IAS alapon 22 %-os vagyonarányos megtérülést (a magyar számviteli szabályok szerint 20%) és 2,2%-os eszközarányos megtérülést irányoz elő azzal, hogy az adózás előtti eredményét a nemzetközi számviteli szabványok szerint legalább 20%-kal 13,6 MrdFt-ra tervezi növelni (MSZSZ szerint 12,7 MrdFt-ra).

TŐZSDEI BEVEZETÉS

Tisztelt tulajdonosaink által meghozott döntés alapján az MKB részvényei – várhatóan 1998 második felében – bevezetésre kerülnek a Budapesti Értéktőzsdére. A tőzsdei bevezetést nyilvános kibocsátás formájában alaptőkeemelés előzi meg.

A tőzsdei bevezetés biztosítja a részvények folyamatos piaci megmérettetését, előnyei a részvényesek, részvények piaca szempontjából egyértelműek. A bank szempontjából a tőzsdei bevezetés megalapozza a hosszú távú fejlődéshez szükséges tőkebevonás lehetőségét, egyúttal tovább növelve a bank presztízsét, illetve megteremtve a független, piaci alapú teljesítménymérést.

TÁRSASÁGI KÉRDÉSEK

Az MKB hazai és nemzetközi szakmai szervezetekben való aktív közreműködés révén is törekszik elősegíteni a térség pénzügyi és tőkepiacainak fejlődését és integrációját.

Ebben a tekintetben az MKB aktívan vesz részt az olyan szervezetek munkájában, mint a Magyar Bankszövetség, a Banking Association for Central and Eastern Europe (BACEE), vagy az Institute of International Finance.

Beszámolóm végére érve szeretném a legmelegebb szavakkal köszönetemet és elismerésemet kifejezni a felügyelőbizottsági elnöki tisztéről és tagságáról leköszönt Neubauer úrnak a sikeres privatizációban játszott meghatározó szerepéért és azért a gondoskodó figyelméért, amellyel az MKB fejlődési útját az azóta eltelt időszakban egyengette. Segítő támogatását nélkülözni fogjuk. Úgyszintén szeretném köszönetemet kifejezni Mellinger úrnak, aki az EBRD képviselőjeként 1994 óta aktívan hozzájárult az Igazgatóság eredményes munkájához. Az Igazgatóság nevében sok sikert kívánok új, nagy kihívást jelentő munkaköréhez.

Mély fájdalommal búcsúztunk a súlyos betegségben fiatalon elhunyt Szatmári Tamástól, aki több éven keresztül előbb az MKB Igazgatóságának, majd Felügyelőbizottságának tagjaként elkötelezetten támogatta a bankot.

Ezúton köszöntöm a Felügyelő Bizottság újonnan megválasztott elnökeként Alfred H. Lehner urat, a Bayerische Landesbank elnökét, valamint szintén új testületi tagként Helmut Elsner urat, a Bank für Arbeit und Wirtschaft AG. Igazgatóságának elnökét, továbbá Dr. Sándor László urat, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnökét. Az Igazgatóság új tagjaként üdvözlöm Dr. Christian M. Büttner urat, a Bank für Arbeit und Wirtschaft AG. Vezetőségének tagját.

Megragadom az alkalmat, hogy ezúton köszönjem meg Müller János úr és Szilágyi Sándor úr felügyelő bizottsági tevékenységét és az MKB alkalmazottai által újonnan megválasztott tagként üdvözlöm Pallagi Attila urat, Dr. Fonyó Gyula urat és Dr. Borbás Jenőné úrhölgyet a testületben. Az új testületi tagok felelősségteljes és fontos munkájához sok sikert kívánok.

Végezetül engedjék meg, hogy köszönetet mondjak ügyfeleinknek és részvényeseinknek folyamatos bizalmukért és támogatásukért, ami eddigi és további sikereink legfontosabb tényezője. Elismerésemet fejezem ki a bank dolgozóinak, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak az elmúlt év során végzett odaadó és rendkívül eredményes munkájukért.

Erdei Tamás

